

KOKKOLA

KARLEBY

Kokkolan kaupungin hankintaohjelma 2016–2017

Hyväksytty kaupunginhallituksessa 7.12.2015

SISÄLLYSLUETTELO

1. LÄHTÖKOHDAT.....	3
2. HANKINTOJEN STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT.....	4
2.1 KOKKOLAN KAUPUNGIN STRATEGIA.....	4
2.2 HANKINTOJEN TUOTTAVUUS, INNOVATIIVISUUS JA KESTÄVÄ KEHITYS.....	5
2.3 ELINKEINOPOLITIIKKA JA YRITYSYHTEISTYÖ.....	6
2.4 HANKINTAYHTEISTYÖ.....	8
2.5 HANKINTOJEN JOHTAMINEN.....	8
3. HANKINTOJEN KEHITYSTOIMET 2016-2017.....	12

1. LÄHTÖKOHDAT

Julkiset hankinnat ovat hankintatoimintaa eli ei kunnan omaa työtä. Ne voivat olla esimerkiksi tavaroiden ja palveluiden hankkimista sekä urakalla teettämistä, taloudellista vastiketta vastaan. Lähtökohtaisesti näissä tilanteissa tulee saada aikaan kilpailua, joko hankintalain tai kunnan hankintaohjeen mukaisesti.

Kokkolan kaupungin tavara- ja palveluhankintojen kokonaisvolyymi oli vuonna 2014 noin 180 miljoonaa euroa. Tähän lisätään vielä vuosittain vaihtelevat investoinnit. Vuonna 2014 kaikista kaupungin hankinnoista (ml. palveluostot Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä) noin 70 % kohdistui kokkolalaisille yrityksille, yhdistyksille, säätiöille, julkisyhteisöille ja muille toimijoille.

Kaupungin hankintatoimi on sekä hajautettu että keskitetty. Toimialat vastaavat kaupungin erillishankinnoista, urakoista sekä kaupungin laajuisista yhteishankinnoista. Kaupunginkanslia hankintapäällikön toimesta vastaa Keski-Pohjanmaan maakunnan hankintayhteistyön yhteishankinnoista sekä yleisesti hankintapalveluista koko kaupunkiorganisaatiolle.

Kokkolan kaupunki on mukana neljän tyypisessä hankintayhteistyössä. Ensiksikin Keski-Pohjanmaan maakunnan hankintayhteistyössä on uudistetun hankintayhteistyösopimuksen solmimisen jälkeen laajennettu hankintayhteistyötä ja yhteistyölle on laadittu selkeät toimintaprosessit. Vuonna 2015 tässä hankintarenkaassa oli mukana kahdeksan osapuolta. Toiseksi Kokkolan kaupunki on joko osana maakunnan hankintarengasta tai erillään tästä mukana noin 15:ssä KL Kuntahankinnat Oy:n hankintasopimuksessa. Kolmanneksi kaupungin sosiaali- ja terveystoimi on lähinnä tarvikehankinnoissa mukana Pohjois-Suomen Erva-alueen hankintarenkaassa. Neljänneksi Kokkolan kaupunki ja maakunnan hankintarengas tekevät tapauskohtaisesti hankintayhteistyötä muiden kuntien ja alueellisten hankintarenkaiden kanssa.

Kokkolan kaupungin hankintatoimi tekee säännöllistä yhteistyötä alueen yrittäjäjärjestöjen kanssa. Yhteistyön käytännön toteutuksessa avustavat kaupungin elinkeinotoimi sekä Kokkolan seudun kehitys Oy (Kosek Oy).

Tämä hankintaohjelma rakentuu Kokkolan kaupungin hankinnoille asetettaville strategisille päämäärille. Näitä päämääriä on viisi: 1. kaupungin strategian tukeminen 2. hankintojen tuottavuuden, innovatiivisuuden ja kestävän kehityksen edistäminen 3. elinkeinopolitiikan ja yritys yhteistyön edistäminen 4. hankintayhteistyön hyödyntäminen ja kehittäminen sekä 5. hankintojen johtamisen vahvistaminen.

Uusi hankintalaki tulee voimaan huhtikuussa 2016. Tätä hankintaohjelmaa valmisteltaessa on otettu huomioon tulevan uuden hankintalain tavoitteet. Myös sosiaali- ja terveysalan uudistusta seurataan hankintojen näkökulmasta.

2. HANKINTOJEN STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

2.1 Kokkolan kaupungin strategia

Tämä hankintaohjelma pohjautuu Kokkolan kaupungin strategiaan 2013-2017. Strategia muodostuu neljästä näkökulmasta:

1. Elinvoimainen ja kilpailukykyinen kaupunki

- a) Vetovoimainen kaupunki
- b) Yrittämisen olosuhteita aktiivisesti luova ja joustava elinkeinopolitiikka
- c) Kansainvälisesti kilpailukykyinen logistinen keskus
- d) Osaava ja oppiva kaupunki

2. Hyvinvoiva kuntalainen

- a) Hyvä elämänlaatu, terveys ja aktiivinen kuntalainen
- b) Viihtyisä ja turvallinen elinympäristö

3. Palvelujen järjestäminen ja konserniohjaus

- a) Vahva ja dynaaminen kunta palvelujen järjestäjänä ja tuottajana
- b) Toimivat ja tehokkaat palveluiden järjestämistavat ja palveluprosessit
- c) Toimiva omistajaohjaus ja konsernirakenne

4. Talous, osaaminen ja henkilöstö

- a) Kestävä kuntatalous
- b) Osaava johto ja motivoitunut henkilöstö
- c) Vetovoimainen työnantajakuva

2.2 Hankintojen tuottavuus, innovatiivisuus ja kestävä kehitys

Kaupungin kaikissa hankinnoissa tavoitellaan hyvän laadun lisäksi kustannustehokkaita ratkaisuja. Hankintatoimintaa viedään eteenpäin kaupunginhallituksen asettamien talouden tehostamisen tavoitteiden mukaisesti. Hankinnoissa voidaan saavuttaa säästöjä esimerkiksi hankintayhteistyöllä, uudella hankintojen järjestämistavoilla ja kehittämällä kilpailutusten suunnitteluprosesseja.

Yhdistämällä kaupungin hankintoihin innovaatiokannusteita sekä etsimällä markkinoilta parhaita mahdollisia ratkaisuja, voidaan saavuttaa myös merkittäviä taloudellisia säästöjä. Hankinnoissa tulee painottaa hankintojen vaikuttavuutta resurssien ostamisen sijaan. Taloudellista tuottavuutta edistetään muun muassa käyttämällä vertailuperusteita, sopimuskannusteita ja mittareita, jotka tukevat tilaajien ja sopimustoimittajien yhteisiä tavoitteita. Edelleen tuottavuutta tavoitellaan käyttämällä toiminnallisia vertailuperusteita sekä asettamalla vähimmäisvaatimuksia. Lisäksi tuottavuutta tavoitellaan haastamalla markkinoita sekä kannustamalla sopimustoimittajia entistä toimivampiin ja kustannustehokkaampiin ratkaisuihin.

Kaupungin hankinnoissa edistetään innovatiivisuutta. Se voi tarkoittaa:

- a) Innovatiivisia hankintatapoja; uusi tapa toteuttaa hankintaprosessi (tulevassa uudessa hankintalaissa on uutena menettelynä innovaatiokumppanuus)
- b) Innovaatioiden hankintaa; innovatiivisen tuotteen tai palvelun hankinta
- c) Innovaatioihin kannustavia hankintasopimuksia; hankinta luo sopimustoimittajille innovaatiokannusteen
- d) Hankintojen käyttämistä innovaatiopolitiikan välineenä; hyödyntämällä hankintoja kehitetään alueen yritysten liiketoimintaa ja innovointia

Kokkolan kaupungin palveluhankintojen kustannukset ovat kasvaneet ja tulevat kasvamaan jatkossakin merkittävästi. Tähän osasyinä ovat muun muassa sosiaali- ja terveystoimessa ikääntyvien asiakkaiden kasvava palvelutarve sekä sivistyskeskuksessa päiväkotilapsi- ja oppilasmäärien kasvu. Keskittymällä tehokkaihin palveluhankintojen järjestämistapoihin, vaikutetaan tähän kustannuskehitykseen.

Palveluhankintojen tehokkaihin järjestämistapoihin voivat kuulua esimerkiksi palvelutuotannon ulkoistamiset ja palvelusetelin hyödyntäminen. Palveluiden ulkoistamisprosesseissa ja palvelusetelin käytössä panostetaan prosessien ja kilpailutusten laadukkaaseen toteuttamiseen. Näissä prosesseissa huomioidaan muun muassa palvelun käyttäjien asema ja näkemykset. Edelleen selvitetään, onko tarkoituksenmukaista soveltaa palveluntuottamisessa lopputuloperusteista lähestymistapaa, suoriteperusteisen lähestymistavan sijaan. Tämä

voi merkitä esimerkiksi kumppanuusmallien käyttöönottoa, johon integroidaan sopimusteknisesti palkkio- ja sanktiomekanismeja.

Kaupungin tarjouspyynnöissä korostetaan ympäristövaikutuksia, ympäristömyönteistä teknologiaa, energian säästöä, sosiaalisesti kestäviä tuotantotapoja tai muunlaista kestävää kehitystä koskevia vaatimuksia tai käytetään ympäristömyönteisyyttä kokonaistaloudellisen edullisuuden vertailuperusteena. Määritettäviä asioita voivat olla myös tuotteiden ja niiden pakkausmateriaalien ympäristövaikutukset ja -kuormitukset sekä kierrätysmahdollisuudet tavaran tai rakennusmateriaalin elinkaaren aikana.

Energiatehokkuuden ja hiilijalanjäljen käyttämistä hankintojen minimivaatimuksina ja kokonaistaloudellisen edullisuuden vertailuperusteina lisätään ja siten edistetään ilmastotavoitteiden toteuttamista. Erityisesti pyritään kaupungin solmimaan energiansäästösopimuksen mukaisesti huomioimaan energiatehokkuuden mahdollisuudet kaupungin hankinnoissa. Hankinnoissa tulee huomioida myös Keski-Pohjanmaan ilmastostrategian tavoitteet ja vaatimukset. Kokkolan kaupunki on mukana valtakunnallisessa Ekohankintaverkostossa, jossa kehitetään kokonaisvaltaisesti kestäviä hankintoja.

Sosiaalisia näkökohtia huomioidaan määritettäessä hankinnan kohdetta, tarjoajien soveltuvuusarvioinnissa, tarjousten vertailussa tai hankintasopimusten tekemisen ehdoissa. Hankintoja voidaan varata esimerkiksi työkeskuksille tai vastaaville yksiköille vammaisten työllistämisen edistämiseksi työohjelmien yhteydessä. Ehdot voivat koskea myös nuorten tai työttömien ammatillista koulutusta, pitkäaikaistyöttömien työllistämistä, osatyökykyisiä tai vammaisten vähimmäismäärän työllistämistä.

Kaupungin käyttöönettäviä sähköisiä kilpailutusjärjestelmiä sovelletaan jatkossa kaupunkiorganisaatiossa nykyistä laajemmin, jolloin saadaan lisää tehokkuutta hankintaprosessien toteuttamiseen kaikilla kaupungin toimialoilla. Sähköisen sopimushallinnan toimintamalli ja järjestelmä otetaan käyttöön koko kaupunkiorganisaatiossa. Sähköisen ostamisen toimintamalli ja järjestelmä selvitetään ja otetaan käyttöön, jos se on taloudellisesti ja toiminnallisesti tarkoituksenmukaista.

2.3 Elinkeinopolitiikka ja yritysyhteistyö

Kokkolan kaupunki ja sen ympäryskunnat ovat alueella merkittävä tuotteiden ja palvelujen ostaja kyeten oleellisesti vaikuttamaan markkinoiden muotoutumiseen. Kaupungin tavoitteena on olla tavaran- ja palveluntuottajille sekä urakoitsijoille haluttu sopimuskumppani, jonka kanssa yhteistyöhön pääsemisestä kilpaillaan. Kaupunki on yrittäjämyönteinen ja se edistää kilpailun toteutumista sekä pyrkii turvaamaan markkinarakenteiden toimivuuden

Kokkolan kaupungin hankintatoiminta rakentuu paikallisuuden osalta kaupungin elinkeinopoliittisten tavoitteiden pohjalta. Tältä osin kaupungin elinkeino-ohjelma luo puitteita myös kaupungin hankintatoiminnalle. Hankintatoimi pitää

säännöllisesti yhteyttä kaupungin ja alueen yrittäjäjärjestöihin. Tämä tarkoittaa esimerkiksi yhteisiä tapaamisia, koulutuksia, työpajoja ja seminaareja.

Kaupunki järjestää yhdessä Kosek Oy:n kanssa kerran vuodessa Hankintojen Meeting Point -tapahtuman, missä paikalliset yrittäjät kohtaavat kaupungin edustajia hankintojen merkeissä. Tilaisuudessa yrittäjät esittelevät tuotteitaan, palveluitaan sekä ideoitaan hankintojen osalta. Kaupungin edustajat selvittävät, voiko kaupunki tilata näitä tuotteita ja palveluja tai voidaanko yrittäjän esittämä muu hankintaidea toteuttaa. Tavoitteena on, että tapahtuman myötä kaupunki voi olla nykyistä enemmän luomassa paikallisille yrityksille referenssejä.

Paikalliset yritykset ja muut paikalliset tarjoajat huomioidaan kaupungin hankintojen suunnittelussa. Hankintakokonaisuudet muodostetaan siltä pohjalta, että paikalliset toimijat voivat jättää niihin tarjouksia. Jokaisen kilpailutuksen kohdalla selvitetään, onko tarkoituksenmukaista jakaa hankintakokonaisuus useampaan pienempään osaan. Isommissa hankinnoissa mahdollistetaan osatarjousten jättäminen. Edelleen sovelletaan usean sopimustoimittajan puitejärjestelyä.

Paikalliset yritykset ja muut paikalliset tarjoajat huomioidaan myös maakunnan hankintarengaan yhteishankintoja suunniteltaessa. Maakunnan hankintarengas välttää järjestämissään kilpailutuksissa tilanteita ja ratkaisuja, joissa paikalliset toimijat eivät voi joko tehdä tarjousta tai muulla tavalla osallistua hankintaprosesseihin. Tästä vastaa käytännön tasolla hankintarengaan ohjausryhmä, jossa on kaikkien hankintarengaan osapuolien edustajat mukana.

Kun Kokkolan kaupunki tai maakunnan hankintarengas harkitsevat tavaroiden tai palveluiden osalta liittyvänsä KL Kuntahankinnat Oy:n hankintasopimukseen, joka kerta kyseisistä ratkaisuista vastaavat tahot tekevät arvion mahdollisen ratkaisun vaikutuksista paikallisiin yrityksiin ja muihin paikallisiin tarjoajiin. Jos vaikutukset ovat kielteisiä, näihin Kuntahankintojen hankintasopimukseen ei liitytä.

Paikallisten yrittäjäjärjestöjen kanssa yhteistyössä kaupungin elinkeinotoimi ja hankintatoimi kehittävät yritysvaikutusten arviointivälineen. Hankintojen osalta yritysvaikutukset arvioidaan Eu-kynnysarvot ylittävistä hankinnoista. Kokkolan kaupunginvaltuustossa on syksyllä 2015 tehty valtuustoaloite palvelualoitteen kokeilusta. Kaupungin hankintatoimi ja elinkeinotoimi tekevät kevään 2016 aikana selvityksen palvelualoitteesta.

Kaupunki on ottanut käyttöön vuoden 2015 alusta lukien sähköisen pienhankintajärjestelmän. Sillä voidaan kaupungin pienhankintojen tarjouspyynnöt kohdistaa Keski-Pohjanmaan alueella toimiville yrityksille. Tämän toimintatavan jalkauttamista jatketaan ja tehostetaan sekä kaupungin että yritysuskentän puolella.

2.4 Hankintayhteistyö

Keski-Pohjanmaan maakunnan hankintayhteisyyttä laajennetaan jatkossa suurempaan määrään tuotteita ja palveluja. Tämä merkitsee suurempaa määrää hankintasopimuksia ja niiden kilpailutuksia. Hankintarengas on avoin myös laajentumaan lisää osapuoliensa osalta esimerkiksi muihin alueen kuntiin. Maakunnan hankintayhteisyyttä myös syvennetään, tavoitteena on kokonaisvaltainen yhteistyö eri hankintatoiminnan osa-alueilla. Hankintayhteisyyttä myös systemaattisesti tehostetaan etsimällä kustannustehokkaita toimintatapoja sekä ratkaisuja. Kustannustehokkuutta haetaan myös jokaisen kilpailutuksen suunnittelussa. Tavoitteena ovat hankintojen säästöt.

Kokkolan kaupunki ja maakunnan hankintarengas voivat liittyä KL Kuntahankinnat Oy:n hankintasopimukseen silloin, kun se on tarkoituksenmukaista ja hyödyllistä taloudellisesti, toiminnallisesti sekä edellä todetut elinkeinopolitiikan vaikutukset huomioiden. Kaupungin tavoitteena on saavuttaa Kuntahankintojen hankintasopimuksilla säästöjä hankintoihin. Kuntahankintojen strategiaan kuuluu kilpailuttaa tavaroita ja palveluja pääasiassa valtakunnallisesti koko kuntakentälle, jolloin tarjouksiin saadaan merkittäviä volyyymiä. KL Kuntahankinnat Oy ei järjestä kilpailutuksia sellaisissa tuotteissa tai palveluissa, joiden markkinoilla on merkittävästi alueellisia tai paikallisia yrityksiä ja muita tarjoajia eri puolilla Suomea.

Kokkolan kaupunki ja Keski-Pohjanmaan hankintarengas tekevät hankintayhteisyyttä muiden alueellisten hankintarenkaiden tai muiden kuntien kanssa silloin, kun se on taloudellisesti ja toiminnallisesti hyödyllistä ja tarkoituksenmukaista. Hankintayhteistyö voi tarkoittaa esimerkiksi yhteishankintoja, yhteisiä koulutustilaisuuksia ja seminaareja tai muita yhteisiä hankintatoimintaan liittyviä hankkeita ja projekteja. Erityisesti tältä osin Kokkolan kaupungin hankintatoimi tekee säännöllistä yhteisyyttä Seinäjoen ja Vaasan kaupunkien hankintatoimien kanssa.

Kokkolan kaupunki seuraa valtakunnallisen sosiaali- ja terveysalan uudistuksen etenemistä myös hankintojen järjestämisen näkökulmasta. Tulevan uudistuksen vaikutukset sosiaali- ja terveystoimen hankintoihin huomioidaan hyvissä ajoin prosessin aikana. Esimerkiksi monituottajamallin käyttöönotto tulee asettamaan tulevaisuudessa monenlaisia vaatimuksia hankintatoiminnalle. Jos sosiaali- ja terveysalan uudistuksen vaikutukset merkitsevät kaupungin osalta valmistautumista käytännön toimiin, näihin ryhdytään hyvissä ajoin.

2.5 Hankintojen johtaminen

Kokkolan kaupungin hankintojen johtaminen ja ohjaaminen tapahtuu pääsääntöisesti keskitettyjen hankintapalvelujen toimesta sekä toimialoilla, liikelaitoksissa ja tytäryhtiöissä. Toimialat, liikelaitokset ja tytäryhtiöt päättävät hankintojen tekemisestä talousarvioidensa puitteissa. Hankintoja ohjataan talousarvioilla. Osa tytäryhtiöistä on hankintalain mukaisia hankintayksiköitä, osa

toimii pelkästään liiketoiminnallisin perustein, jolloin hankintalaki ei säätele niiden toimintaa.

Kaupungin toimialat ja liikelaitokset ovat hankintajuridisesti suoraan osana Kokkolan kaupunkia. Myös tytäryhtiöt voivat tulla mukaan kaupungin järjestämiin kilpailutuksiin tai ne voivat halutessaan jäädä näiden ulkopuolelle. Tullessaan mukaan kilpailutuksiin tytäryhtiöt kirjataan erikseen tilaajina tarjouspyyntöihin. Kaupungin hankintaohjetta sovelletaan toimialoilla, liikelaitoksissa ja niissä tytäryhtiöissä, joissa ei ole omaa ohjetta. Niissä tytäryhtiöissä, joissa on oma hankintaohje, toimitaan ensisijaisesti sen mukaisesti.

Hankinnoissa pyritään tuottavuuden lisäämiseen, innovatiivisuuden edistämiseen, alueen yritysten huomioimiseen sekä ympäristö- ja sosiaalisten kriteerien hyödyntämiseen. Kokonaisvaltaisesti edistetään hankintojen vaikuttavuutta, yritysmarkkinoiden haastamista sekä käyttäjien näkemysten huomioimista hankintojen suunnittelussa.

Kraljicin matriisi on yksinkertainen nelikenttämalli, joka soveltuu työkaluksi hankintatoiminnan suunnittelu- ja strategiaprosesseihin. Sitä voidaan käyttää arviointityökaluna strategisten tavoitelinjausten ja haluttujen muutossuuntien määrittelyssä ja kuvaamisessa. Matriisin avulla voidaan siirtyä taloushallinnon raportointiin perustuvasta reaktiivisesta toiminnasta hankinnan proaktiiviseen, strategisuutta ja etukäteissuunnittelua korostavaan toimintaan.

Hankinnan nelikenttäanalyysi (Kraljic)

Suuri Tuote- tai palveluryhmän eurot	<p>Volyymituotteet ja -palvelut</p> <ul style="list-style-type: none"> • taloudellisesti merkittäviä • toimittajia paljon • toimittajan vaihtamiskustannukset vähäiset <p>Tavoitteena esim: ⇒hinnan alaspainaminen, ⇒volyymin hyödyntäminen</p>	<p>Strategiset tuotteet ja -palvelut</p> <ul style="list-style-type: none"> • taloudellisesti merkittäviä • toimittajia vähän • toimittajan vaihtaminen työlästä/kallista <p>⇒tiivin yhteistyön rakentaminen, ⇒toimijoiden lisääminen, ⇒viestintä</p>
	<p>Rutiinituotteet ja -palvelut</p> <ul style="list-style-type: none"> • taloudellisesti ei-merkittäviä • kaikkien käyttämiä • toimittajia paljon <p>⇒hankintaprosessin virtaviivaistaminen, ⇒tarpeiden yhdistäminen ⇒volyymin kasvattaminen</p>	<p>Pullonkaulatuotteet ja -palvelut</p> <ul style="list-style-type: none"> • taloudellisesti ei-merkittäviä • toimittajia vähän <p>⇒saatavuuden varmistaminen ⇒yhdestä toimittajasta riippuvuuden minimointi</p>
	Helppo	Vaikea
	Toimittajamarkkinoiden hallittavuus	

Volyymituotteista ja –palveluista voidaan mainita esimerkiksi teknisen toimialan kivimateriaalihankinnat sekä ruokapalvelujen elintarvikehankinnat. Strategisia tuotteita ja palveluja ovat esimerkiksi sosiaali- ja terveysalan pitkäkestoiset palvelusopimukset sekä teknisen alan elinkaarihankkeet. Rutiinituotteita ja –palveluita ovat esimerkiksi toimistotarvikkeet ja pullonkaulatuotteita ja –palveluita voivat olla muun muassa matka- ja majoituspalvelut.

Kokkolan kaupungin keskitettyjä hankintapalveluja tuottaa kaupungin hankintapäällikkö kaupunginkansliassa. Hankintapäällikkö tuottaa hankintapalveluja koko kaupunkiorganisaatiolle sekä Keski-Pohjanmaan maakunnan hankintarenkaalle. Kaupungin hankintatoimi toimii mallilla, jossa se on sekä hajautettu että keskitetty. Hankintapäällikkö vastaa maakunnan hankintarenkaan hankintapäätöksistä ja muista hankintajuridisista ratkaisuksista, joista hankintarengas on sopinut. Muut hankintapäätökset tehdään toimialoilla, liikelaitoksissa ja tytäryhtiöissä.

Hankintaohjelmakaudella (2016-2017) selvitetään, onko taloudellisesti ja toiminnallisesti tarkoituksenmukaista ja tehokasta keskittää enemmän hankintapalveluja ja resursseja kaupungin keskitettyihin hankintapalveluihin pois toimialojen vastuulta. Joka tapauksessa hankintojen johtamiseen tulee varata resurssi, joka vastaa strategisen tason kehittämisestä, hankintojen taloudellisuuden kehittämisestä ja hankintojen kytkemisestä kaupungin talouden kokonaissuunnitteluun sekä tunnistaa strategisten hankintojen mahdollisuuksia ja tukee näiden toteutusta.

Kaupunginhallitus, kaupungin johtoryhmä sekä toimialojen johtoryhmät integroidaan hankintojen johtamiseen. Hankintapäällikkö esittää hankintojen tilannekatsauksen kaupungin johtoryhmälle kolme kertaa vuodessa, toimialojen johtoryhmille ja kaupunginhallitukselle vähintään kerran vuodessa. Hankinnat kytketään myös vuosittaisten talousarvioiden suunnitteluun mukaan nykyistä vahvemmin.

Kokkolan kaupungin hankintatoimintaa ohjaavat monet eri luottamuselimet ja viranhaltijat. Kaikille toimijoille tulee määritellä yhteinen tavoitetila ja määritellä toimintaa ohjaavat periaatteet. Roolit ja vastuut jakautuvat seuraavalla tavalla:

1)Kaupunginvaltuusto ja/tai -hallitus:

- päättävät strategiatason linjauksista kaupungissa
- päättävät hankintatoiminnan organisoitumisesta
- hyväksyvät hankintayhteistyön linjaukset
- päättävät kaupungin hankintaohjeesta ja muista menettelytapaohjeista

2)Toimialalla lautakunta tai viranhaltija, yksikkö, liikelaitos tai muu yhteisö:

- ratkaisee hankintalain mukaisten hankintojen toteuttamisen
- päättää hankintojen hankintaoikaisuista (hankintapäätöksen tehnyt viranhaltija tai toimielin)
- laatii osaltaan arvion tulevista merkittävistä erillishankinnoista
- vastaa oman sektorin hankintatarpeiden määrittelystä
- vastaa omien hankintojen ja niitä koskevien hankintaprosessien suunnittelusta
- tekee hankinnoissa hankintapäätökset (toimielinten ja viranhaltijapäätökset) ja vastaa asiakirjojen nähtävillä pidosta
- vastaa omien hankintojensa sopimusten laadinnasta ja seurannasta
- kilpailuttaa myös kansallisen kynnysarvon alittavat pienhankinnat

- valitsee joko vakituiset tai kilpailutuskohtaiset hankintavastaavat, jotka osallistuvat pyydettyä yhteishankintojen suunnitteluun, tarjousten arviointiin ja sopimusten seurantaan substanssiosaajina

3) Kokkolan kaupungin hankintapäällikkö:

- johtaa keskitettyjen hankintapalveluiden toimintaa
- vastaa kaupungilla hankintatoiminnan koordinoinnista ja viestinnästä
- konsultoi ja ohjeistaa kaupungin hankintatoimintaa
- kouluttaa hankinta-asioissa
- kokoaa kaupungin hankintasuunnitelman vuosittain
- koordinoi hankintavastuuhenkilöiden toimintaa
- toimii valmistelijana ja esittelijänä maakunnan hankintarenkaan ohjausryhmässä
- vastaa maakunnan hankintarenkaan yhteishankintojen hankintapäätöksistä ja muista ratkaisuista

4) Tarkastustoimi:

- suorittaa hankintatoiminnan tarkastusta

Kaupungin hankintavastuuhenkilöt kokoontuvat säännöllisesti käsittelemään ajankohtaisia hankinta-asioita sekä koordinoimaan hankintojen kehittämistoimia. Hankintavastuuhenkilöt ovat kaupungin toimialojen edustajia mukaan lukien hankintapäällikkö ja Kosek Oy:n edustajat, jotka valmistelevat ja tekevät hankintapäätöksiä ja –sopimuksia. Työryhmä ei ole virallinen toimielin, mutta sen toiminnan luonteeseen kuuluu hankinta-asioiden ideointi ja pohtiminen ja tätä kautta sillä on merkittävä rooli kaupungin hankintatoiminnan kehittämisessä. Hankintavastuuhenkilöiden linjaukset ohjaavat hankintatoimen valmistelutyötä ja tätä kautta johtavat konkreettisiin tuloksiin.

Kaupungin hankinnoista vastaaville järjestetään säännöllisesti erityisesti hankintalainsäädäntöön liittyvää koulutusta. Hankintojen kaupallista osaamista ja hankintaprosessien osaamista kehitetään pääasiassa kaupungin hankintavastuuhenkilöiden puitteissa. Tämä voi käytännössä olla esimerkiksi hankintavalmennuksen, koulutusten ja työpajatyöskentelyn järjestämistä. Hankintaosaamisen kehittäminen on yksi kaupungin tärkeimmistä kehitystoimista hankintaohjelmakaudella. Se on nostettu esiin myös kaupungin strategiassa.

Hankintarenkaan osapuolten edustajista muodostuva ohjausryhmä koordinoi ja päättää maakunnan hankintayhteistyön käytännön toteutuksesta. Se on hankintayhteistyösopimuksen perusteella toimielin, jonka kautta hankintayhteistyötä kehitetään ja viedään eteenpäin. Ohjausryhmällä on merkittävä rooli käytännön toimien osalta, kun maakunnan hankintayhteistyötä laajennetaan, syvennetään ja tehostetaan.

3. HANKINTOJEN KEHITYSTOIMET 2016-2017

- Tehdään selvitys keskitettyjen hankintapalvelujen vahvistamisesta niin, että iso osa toimialojen hankintoihin liittyvistä työtehtävistä siirrettäisiin keskushallintoon keskitettyihin hankintapalveluihin, samalla lisättäisiin keskitettyjen hankintapalvelujen henkilöresurssia esimerkiksi kahdella kokopäivätoimisella hankintasuunnittelijalla
- Selvitetään, voiko kaupunki ottaa käyttöönsä sähköisen ostamisen järjestelmän esimerkiksi osana taloudenohjausjärjestelmäänsä
- Kun arviointiväline on valmistunut, kaikissa Eu-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa tehdään yritysvaikutusten arviointi
- Tehdään selvitys palvelualoitteesta
- Kehitetään hankinnoista vastaavien hankintoja koskevaa hankintajuridista, kaupallista ja hankintaprosessuaalista osaamista
- Kaupungin hankintaohje ja projektiohje päivitetään